

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. Н. КАРАЗИНА

ПОЛІТИЧНИЙ КОНСАЛТИНГ

Методичні рекомендації до семінарських занять, самостійної роботи,
виконання індивідуальних завдань для студентів спеціальності
«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
(освітня програма «Міжнародно-політична регіоналістика»)
другого (магістерського) рівня вищої освіти

Електронний ресурс

Харків – 2024

Рецензенти:

Дібікова Ю. С. – канд. політичних наук, доц. кафедри політології, соціології і культурології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Пересипкіна І. В. – канд. політичних наук, доц. кафедри міжнародних відносин ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу».

Затверджено до розміщення в мережі Інтернет рішенням Науково-методичної ради Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (протокол № 12 від 24 жовтня 2024 року)

П 49 **Політичний консалтинг** : методичні рекомендації до семінарських занять, самостійної роботи, виконання індивідуальних завдань для студентів спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» (освітня програма «Міжнародно-політична регіоналістика») другого (магістерського) рівня вищої освіти [Електронний ресурс] / уклад. Г. С. Панасенко. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. – (PDF 47 с.)

Методичні рекомендації спрямовані на розвиток професійних компетентностей студентів у галузі політичного консалтингу. Видання охоплює основні теоретичні аспекти та практичні підходи до політичного консультування, виборчих кампаній, стратегічного планування політичних комунікацій, а також лобізму та аналізу політичних процесів. Особливу увагу приділено як українському, так і міжнародному контексту політичного консалтингу.

Методичні рекомендації включають завдання для самостійної роботи, семінарських занять, аналіз кейсів, що дозволяє студентам отримати практичний досвід, розвиваючи свої професійні навички та критичне мислення.

УДК 32.019.5.32.019.6.659.4

ЗМІСТ

Вступ	4
2. Тематичний план навчальної дисципліни	7
3. Програма навчальної дисципліни	12
4. Інструктивно-методичні матеріали до семінарських занять	13
5. Завдання для самостійної роботи	26
6. Методи навчання	30
7. Методи контролю та критерії оцінювання	31
8. Схема нарахування балів	34
9. Шкала оцінювання	34
10. Перелік питань для проведення підсумкового контролю з дисципліни «Політичний консалтинг»	34
11. Зразок тестових питань	37
12. Політика щодо академічної доброчесності	38
13. Рекомендована література	39
14. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення	42
15. Словник основних термінів для дисципліни «Політичний консалтинг»	43

ВСТУП

Методичні рекомендації до курсу "Політичний консалтинг" призначені для поглибленого вивчення сучасних підходів та практик політичного консультування. Дисципліна охоплює питання формування комунікаційних стратегій, розробки виборчих кампаній, використання політичного PR та оцінки ролі політичних консультантів у впливі на суспільні процеси.

Видання надає студентам як теоретичні основи, так і практичні кейси, що дозволяють застосовувати отримані знання у реальних політичних умовах. Особлива увага приділяється аналізу викликів, з якими стикаються політичні лідери та консультанти, а також застосуванню консалтингових технологій у сучасному політичному контексті.

Завдання рекомендацій – сприяти активній участі студентів у семінарських заняттях, стимулювати самостійну роботу над реальними кейсами та допомогти у формуванні навичок, необхідних для ефективної професійної діяльності у сфері політичного консалтингу.

Метою викладання навчальної дисципліни «Політичний консалтинг» є формування в здобувачів вищої освіти системних знань у сфері політичного консультування, а також практичних навичок для їхнього ефективного використання.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК3. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК6. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК9. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

- формування наступних спеціальних компетентностей:

СК1. Здатність виявляти та аналізувати природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, типи та види міжнародних акторів, сучасні тенденції розвитку світової політики.

СК2. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо здійснення міжнародної та зовнішньополітичної діяльності.

СК5. Здатність аналізувати та прогнозувати міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК6. Здатність використовувати для дослідження міжнародних відносин, суспільних комунікацій та для регіональних студій теоретичні та методологічні підходи політології, економічної та правової науки, міждисциплінарних досліджень.

СК7. Здатність здійснювати прикладні аналітичні дослідження проблем міжнародних відносин та світової політики, суспільних комунікацій, регіональних студій, професійно готувати аналітичні матеріали та довідки.

СК8. Здатність організувати та проводити міжнародні зустрічі та переговори, розробляти, аналізувати і оцінювати дипломатичні та міжнародні документи.

СК9. Здатність виявляти та аналізувати особливості розвитку країн та регіонів, сучасних глобальних, регіональних та локальних процесів, та місця в них України.

СК10. Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації.

СК12. Здатність виявляти та аналізувати традиції політичної поведінки країн Західної, Північної, Центрально-Східної Європи, основних міжнародних гравців регіону (Великої Британії, Німеччини, Франції), а також

країн Східної, Південно-Східної, Південної, Центральної Азії, Близького та Середнього Сходу та Африки регіональні конфлікти та пов'язані із ними питання безпеки.

СК13. Здатність аналізувати, прогнозувати та оцінювати процеси прийняття зовнішньополітичних рішень, визначати пріоритетні напрямки зовнішньополітичного партнерства України з провідними країнами та міжнародними організаціями, використовувати комунікативні засоби для позитивного просування іміджу України серед цільових зарубіжних аудиторій.

- формування наступних м'яких навичок (soft skills):

- Креативність;
- Командний інтелект;
- Системність та швидкість мислення;
- Медіаграмотність та інформаційна гігієна.

Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

РН1. Знати та розуміти природу, джерел та напрямів еволюції міжнародних відносин, міжнародної політики, зовнішньої політики держав, стану теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики.

РН2. Критично осмислювати та аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні відносини.

РН3. Застосовувати сучасні наукові підходи, методології та методики для дослідження проблем міжнародних відносин та зовнішньої політики.

РН6. Визначати, оцінювати та прогнозувати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобального розвитку.

PH12. Формулювати задачі моделювання, створювати і досліджувати моделі об'єктів і процесів міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій.

PH15. Проводити експертний аналіз політичних систем, економік, культурних процесів країн та регіонів, їх зв'язків з Україною.

PH17. Застосувати сучасні інструменти реалізації зовнішньої політики (публічна дипломатія, культурна політика, актори «поза суверенітетом» та ін.), спрямовані на активізацію міжнародного співробітництва України з провідними європейськими країнами та регіонами.

Обов'язковою складовою частиною навчального процесу є самостійне опрацювання відповідної наукової та спеціальної літератури. Передбачено самостійну роботу з підручниками, посібниками, словниками, навчальною та довідковою літературою.

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Політичний консалтинг: теоретико-методологічні засади вивчення. Сутність та різновиди спеціальних технологій політичного консультування

Поняття політичного консалтингу. Витоки політичного консультування. Процес політичного консалтингу. Напрями і завдання політичного консалтингу. Теоретико-методологічні підходи в осмисленні поняття політичного консультування. Способи консультування. Моделі політичного консалтингу. Види політичного консалтингу. Форми і типи політичного консультування. Ефективність політичного консультування. Стиль співпраці між клієнтом і політичним консультантом. Збереження честі і гідності, ділової репутації клієнта.

Поняття спеціальних технологій політичного консультування. Види спеціальних технологій в політичному консультуванні США: стратегічний менеджмент (management or strategic advice); рекламу в ЗМІ (media or

campaign advertising); соціологічні дослідження (polling); організацію прямих розсилок (direct mail); вивчення конкурентів (opposition research); забезпечення фінансування кампанії (campaign finance or fundraising); польові роботи (field operations). Стратегія і тактика в сфері політичного консалтингу.

Тема 2. Теоретичні напрямки формування політичного консалтингу

Теоретичні чинники розвитку та формування консалтингових послуг і технологій у сфері політичного. Зв'язок політичного консалтингу з іншими науками.

Споріднені науково-методологічні напрямки політичного консалтингу: політичний менеджмент, політична психологія, політичний маркетинг, політичний аналіз.

Характеристика основних різновидів, моделей та жанрів політичного консалтингу.

Тема 3. Основи процесу політичного консультування

Підходи до трактування виборчих та передвиборчих кампаній. Чинники унікальності виборчої кампанії: особа кандидата, специфіка моменту, стратегія виборчої кампанії.

Керовані та некеровані чинники виборчої кампанії. Етапи виборчої кампанії. Передвиборча кампанії: її специфіка та особливості проведення. Електоральний (виборчий) менеджмент.

Принципи формування команди. Завдання виборчого штабу. Агітаційна команда. Безпека виборчих кампаній.

Сутність політичного іміджу. Різновиди іміджу кандидата. Проблема позиціонування політичного лідера. Функції, структура і типологія політичного іміджу. Імідж політичного лідера як чинник формування його

рейтингу. Основні етапи конструювання політичного іміджу. Основні характеристики політичного лідера. Аналіз конкурентів іміджів за основними параметрами. Іміджеві технології. Технології впливу на імідж клієнта.

Особливості лобі та GR-технологій в ЄС. Перший офіційний інституційний представник груп інтересів в ЄС – Соціально-економічний комітет. Лобіювання в рамках ЄС: зв'язок Генеральних директоратів ЄС з лобістськими групами, шляхи впливу лобі-груп на прийняття рішень Європарламентом, методи прямого і непрямого лобіювання.

Основні етичні проблеми в політичному консультуванні. Етичний кодекс політичних консультантів. Етичні принципи і правила досягнення цілей політичного консультування.

Сутність принципів взаємної довіри і принципу співпраці. Загальні вимоги, яким повинні слідувати консультанти: чіткість визначення завдання; чіткість визначення функцій; професіоналізм і компетентність; чіткі моральні принципи.

Тема 4. Окремі види політичного консалтингу в сучасному політичному процесі

Політичний моніторинг. Консультативні послуги в формуванні іміджу політичного лідера. Політичний консалтинг у сфері менеджменту виборчої кампанії. Тактика виборчої компанії: поняття та детермінанти. Практика вибору типу політичного консультування в Україні, країнах Європи та Сходу.

Тема 5. Політичний консалтинг як професійна діяльність

Причини становлення політичного консалтингу. Політичний консалтинг як мистецтво, сфера оплачуваних послуг, науковий напрям у дослідженні професійної політичної діяльності. Прототипи сучасних політичних консультантів. Радники і політичні консультанти.

Тема 6. Комунікативні аспекти політичного консалтингу

Специфіка інформації та комунікації в політичному середовищі. Підходи до розуміння поняття «інформаційно-політична сфера» та «інформаційно-комунікаційна сфера політики».

Поняття «політична інформація» та «політично значуща інформація».

Основні визначення політичної комунікації. Завдання та функції політичної комунікації в сучасному демократичному суспільстві. Використання політичної комунікації в інформаційно-політичному консалтингу.

Інформаційно-комунікаційна взаємодія суб'єктів політики в інформаційно-політичному просторі демократичного суспільства. Технології прийняття та впровадження політичних рішень. Особливості прийняття рішень в державних та суспільних організаціях. Технології регулювання політичних конфліктів. Свідоме регулювання конфліктів як засіб політичного маневрування. Засоби та форми регулювання політичних конфліктів. Шляхи попередження повторення політичних конфліктів. Соціокультурні аспекти організації переговорів та консультацій, психологічна атмосфера їх проведення. Специфіка структури політичних консультацій. Аналіз позитивних підсумків та затрат переговорного процесу та оцінка ефективності використаної стратегії та тактики.

Тема 7. Проблеми і перспективи формування теоретико-методологічних засад та імплементації політичного консалтингу в державному управлінні та місцевому самоврядуванні України.

Актуальність впровадження політичного консалтингу в державному управлінні та місцевому самоврядуванні в зв'язку з набуттям Україною державної незалежності та можливості приймати самостійні політичні рішення. Політичний консалтинг як невід'ємний структурний елемент політичної аналітики. Витоки та специфічні особливості процесу

інституціоналізації політичної аналітики в Україні як наукового інструменту підготовки, прийняття та реалізації самостійних політичних рішень.

Історико-порівняльний аналіз процесів еволюції світової та вітчизняної політичної аналітики та політичного консалтингу зокрема. Специфіка формування та розвитку української моделі політичного консалтингу. Рівні науковості та ефективності політичного консалтингу та політичної аналітики України. Основні проблеми, що блокують процес імплементації політичного консалтингу як елементу політичної аналітики в державному управлінні та місцевому самоврядуванні України. Перспективи формування теоретико-методологічних засад політичної аналітики та імплементації політичного консалтингу в державному управлінні та місцевому самоврядуванні України.

Особливості GR та лобіювання в Україні

Тема 8. Політичне консультивання в системі міжнародних відносин

Зарубіжний та вітчизняний досвід політичного консалтингу. Консультивання як метод соціальної роботи в міжнародних відносинах. Криза у міжнародних (міждержавних) відносинах: сутність, ознаки, комунікативні прояви – роль політичного консалтингу. Розвиток та практична діяльність закордонних і вітчизняних консалтингових компаній. Діяльність відомих представників у сфері політичного консультивання: закордонні та вітчизняні практики.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усьо го	у тому числі				
л		сем	ла б.	інд .	с. р.	
	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Політичний консалтинг: теоретико-методологічні засади вивчення. Сутність та різновиди спеціальних технологій політичного консультування	15	2	2			11
Тема 2. Теоретичні напрямки формування політичного консалтингу	15	2	2			11
Тема 3. Основи процесу політичного консультування	15	2	2			11
Тема 4. Окремі види політичного консалтингу в сучасному політичному процесі	15	2	2			11
Тема 5. Політичний консалтинг як професійна діяльність	15	2	2			11
Тема 6. Комунікативні аспекти політичного консалтингу	15	2	2			11
Тема 7 Проблеми і перспективи формування теоретико-методологічних засад та імплементації політичного консалтингу в державному управлінні та місцевому самоврядуванні України.	15	2	2			11
Тема 8. Політичне консультування в системі міжнародних відносин	15	2	2			11
Усього годин	120	16	6			88

4. ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1.	Тема 1. Політичний консалтинг: теоретико-методологічні засади вивчення. Сутність та різновиди спеціальних технологій політичного	2

	консультування	
2.	Тема 2. Теоретичні напрямки формування політичного консалтингу	2
3.	Тема 3. Основи процесу політичного консультування	2
4.	Тема 4. Окремі види політичного консалтингу в сучасному політичному процесі	2
5.	Тема 5. Політичний консалтинг як професійна діяльність	2
6.	Тема 6. Комунікативні аспекти політичного консалтингу	2
7.	Тема 7 Проблеми і перспективи формування теоретико-методологічних засад та імплементації політичного консалтингу в державному управлінні та місцевому самоврядуванні України.	2
8.	Тема 8. Політичне консультування в системі міжнародних відносин	2
	Разом	16

Семінарське заняття 1

Політичний консалтинг: теоретико-методологічні засади вивчення.

Сутність та різновиди спеціальних технологій політичного консультування

Семінарське заняття спрямоване на формування у студентів розуміння ролі політичного консалтингу у сучасній політичній системі, ознайомлення з основними методологічними підходами до аналізу політичних процесів, а також розвитку навичок застосування технологій консультування у реальних політичних умовах.

План семінарського заняття:

1. Вступ до політичного консалтингу: концептуальні засади (основні поняття політичного консалтингу; історія виникнення та розвитку політичного консалтингу; місце і роль політичних консультантів у сучасній політиці).

2. Методологія дослідження політичного консалтингу (методи політичного аналізу та прогнозування; системний підхід у політичному консалтингу; використання соціологічних і психологічних методів у політичному консалтингу).

3. Типологія технологій політичного консалтингу (технології політичного консалтингу у передвиборчих кампаніях; політичний PR як частина консалтингу; технології формування іміджу політичного лідера; технології управління конфліктами в політичному процесі).

4. Роль медіа в політичному консультуванні (робота зі ЗМІ та новими медіа; політичні реклами та медіа стратегії).

Питання для обговорення:

1. Які ключові особливості політичного консалтингу в сучасному політичному процесі?

2. У чому полягає методологічна основа політичного консалтингу?

3. Які методи та інструменти використовуються для дослідження політичних процесів у консалтингу?

4. Які основні різновиди технологій політичного консалтингу існують? Які їхні переваги та недоліки?

5. Як впливають медіа та новітні комунікаційні технології на політичний консалтинг?

Практичні кейси:

1. Проаналізуйте конкретний кейс політичної кампанії (за вибором здобувача вищої освіти), у якому були використані різні технології політичного консалтингу. Оцініть ефективність застосованих технологій.

2. Розробіть коротку стратегію для політичного кандидата, використовуючи основні принципи політичного консалтингу, такі як управління іміджем, PR, соціальні мережі та технології управління конфліктами.

3. Підготуйте доповідь про історію розвитку політичного консалтингу в одній із країн (за вибором здобувача вищої освіти), виділяючи найбільш відомі приклади його успішного застосування.

Семінарське заняття 2

Теоретичні напрямки формування політичного консалтингу

Семінарське заняття допоможе студентам зрозуміти, як різні теоретичні підходи формують сучасний політичний консалтинг, а також дозволить оцінити їхнє практичне застосування в реальних політичних кампаніях.

План семінарського заняття:

1. Поняття та сутність політичного консалтингу: теоретичні основи (політичний консалтинг як специфічна галузь політичної діяльності; витоки та етапи розвитку теорії політичного консалтингу).

2. Основні теоретичні підходи до політичного консалтингу (біхевіористський підхід: вплив політичної поведінки на формування технологій консультивання; системний підхід у політичному консалтингу: аналіз політичних процесів через взаємодію елементів системи; конфліктологічний підхід: управління політичними конфліктами в процесі консультивання).

3. Функціональні аспекти теоретичних напрямків політичного консалтингу (політичний консалтинг у передвиборчих кампаніях: теорія та практика; політичний маркетинг: стратегічне планування та розробка політичних комунікацій; теорія іміджології: роль іміджу у формуванні політичного консультивання).

4. Місце та роль психологічних та соціологічних підходів у формуванні політичного консалтингу (психологічні аспекти впливу на політичну поведінку; соціологічні дослідження як основа для побудови ефективної політичної стратегії).

5. Інноваційні підходи до політичного консалтингу: новітні теорії (використання технологій big data у політичному консультиванні; новітні медіа та їхній вплив на політичні комунікації).

Питання для обговорення:

1. Як основні теоретичні напрямки впливають на розвиток політичного консалтингу?

2. У чому полягає відмінність між біхевіористським та системним підходами до політичного консалтингу?

3. Яку роль відіграє психологічний та соціологічний аналіз у формуванні політичних стратегій?

4. Як сучасні технології, такі як big data, змінюють підходи до політичного консультування?

5. Чому конфліктологічний підхід є важливим у політичному консалтингу?

Практичні кейси:

1. Оберіть один із теоретичних напрямків політичного консалтингу (біхевіористський, системний, конфліктологічний тощо) та досліджуйте його основні положення і значення у сучасній політиці. Представте результати у вигляді доповіді з ілюстрацією.

2. Порівняйте різні теоретичні підходи до політичного консалтингу, виявивши їхні сильні та слабкі сторони. Поясніть, який із підходів, на вашу думку, є найефективнішим у сучасних умовах.

3. Оберіть реальну політичну кампанію (за вибором здобувача вищої освіти) та проаналізуйте, які теоретичні підходи використовувалися при її плануванні. Зробіть висновки щодо ефективності цих підходів.

Семінарське заняття 3

Основи процесу політичного консультування

Семінарське заняття дозволить студентам зрозуміти основи процесу політичного консультування, його етапи, методи та інструменти, а також оцінити значення правильної політичної комунікації в розробці ефективних стратегій.

План семінарського заняття:

1. Поняття політичного консультування та його значення (визначення політичного консультування: завдання та функції; місце політичного консалтингу у виборчих кампаніях та управлінні політичними процесами).

2. Етапи процесу політичного консультування (визначення проблеми та постановка цілей; аналіз політичної ситуації: соціологічні та аналітичні дослідження; розробка стратегії та планування дій; реалізація стратегії та тактика політичного консультування; оцінка результатів та корекція стратегії).

3. Роль політичного консультанта в процесі консультування (основні функції політичного консультанта; взаємодія політичного консультанта з клієнтом; етика політичного консультування).

4. Інструменти та методи політичного консультування (використання соціологічних досліджень та опитувань; політична реклама та зв'язки з громадськістю; політичний маркетинг та робота з медіа; мобілізація виборців та політична агітація).

5. Управління політичною комунікацією в процесі консультування (стратегії ефективної політичної комунікації; формування політичного меседжу та його донесення до аудиторії; вплив інформаційних технологій на політичне консультування).

Питання для обговорення:

1. Які етапи включає процес політичного консультування і які завдання вирішуються на кожному з них?

2. Які функції виконує політичний консультант у процесі консультування?

3. Як соціологічні дослідження впливають на процес політичного консультування?

4. Які інструменти та методи використовуються для реалізації політичної стратегії?

5. Чому управління політичною комунікацією є ключовим елементом у політичному консультуванні?

Практичні кейси:

1. На прикладі реальної політичної кампанії (за вибором здобувача вищої освіти) проаналізуйте етапи процесу політичного консультування, зосереджуючись на постановці цілей, аналізі ситуації та розробці стратегії.

2. Розробіть стратегію політичної кампанії для умовного кандидата. Опишіть процес її реалізації, інструменти та методи, що будуть використані для досягнення мети.

3. Обговоріть/запропонуйте випадки, коли політичні консультанти можуть опинитися перед етичними дилемами. Які етичні принципи повинні дотримуватися під час консультування?

Семінарське заняття 4

Окремі види політичного консалтингу в сучасному політичному процесі

Заняття надає студентам можливість поглиблено ознайомитися з різними видами політичного консалтингу, їх особливостями та важливістю в сучасних політичних процесах. Завдяки обговоренню реальних кейсів і практичним завданням, студенти зможуть краще зрозуміти значення кожного виду консалтингу в політичному управлінні.

План семінарського заняття:

1. Класифікація видів політичного консалтингу (стратегічний консалтинг; виборчий консалтинг; іміджевий консалтинг; кризовий консалтинг; лобістський консалтинг; психологічний консалтинг).

2. Стратегічний консалтинг: планування та управління політичною кампанією (визначення цілей та завдань стратегії; аналітичні методи стратегічного консультування; прогнозування розвитку політичної ситуації).

3. Виборчий консалтинг: технології та інструменти перемоги у виборах (планування виборчої кампанії; мобілізація електорату; використання соціальних мереж і медіа у виборчих кампаніях; психологічний вплив на виборців та формування іміджу кандидата).

4. Іміджевий консалтинг: створення позитивного політичного образ (стратегія управління політичним іміджем; робота з медіа для підтримки іміджу; креативні технології у створенні публічного образу).

5. Кризовий консалтинг: управління політичними кризами (методи виходу з політичних криз; робота з репутацією під час кризових ситуацій; ефективна політична комунікація в умовах кризи).

6. Лобістський консалтинг: вплив на політичні рішення (стратегії лобіювання в політичному процесі; методи просування законодавчих ініціатив; робота з ключовими гравцями політичної сцени).

7. Психологічний консалтинг: вплив психологічних чинників на політичні рішення (роль психологічного аналізу в політичному консультуванні; методи мотивації та маніпуляції в політиці; робота з психологічним портретом кандидата).

Основні питання для обговорення:

1. Які види політичного консалтингу є найбільш затребуваними в сучасних політичних процесах?
2. Яка роль стратегічного консалтингу в політичному управлінні?
3. Які основні методи використовуються у виборчому консалтингу для досягнення перемоги?
4. Як іміджевий консалтинг впливає на публічний образ політика?
5. Чому кризовий консалтинг є важливим під час політичних криз?
6. Які стратегії використовуються у лобістському консалтингу для впливу на ухвалення політичних рішень?

Практичні кейси:

1. Оберіть приклад реальної політичної кампанії (за вибором здобувача вищої освіти) та проаналізуйте види консалтингу, які були застосовані для досягнення успіху.
2. Розробіть стратегію виборчого консалтингу для умовного кандидата, використовуючи методи іміджевого та кризового консалтингу.
3. Проаналізуйте кризову ситуацію у політиці та розробіть план дій для політика або партії, щоб подолати негативні наслідки.

Політичний консалтинг як професійна діяльність

Заняття допоможе студентам усвідомити важливість політичного консалтингу як професії та зрозуміти його вплив на політичні процеси. Дослідження етичних норм і професійних стандартів сприятиме формуванню відповідального ставлення до консалтингової діяльності.

План семінарського заняття:

1. Визначення політичного консалтингу як професійної діяльності (суть політичного консалтингу; відмінності між політичним консалтингом і іншими формами консалтингу).

2. Основні функції політичного консалтингу (стратегічне планування; аналіз та оцінка політичних ризиків; розробка комунікаційних стратегій; управління іміджем та репутацією).

3. Вимоги до професійного консультанта (освіта та підготовка; професійні навички та компетенції; досвід роботи в політичній сфері).

4. Етичні норми у політичному консалтингу (основи етики політичного консалтингу; взаємодія з клієнтами та суспільством; відповідальність консультанта за результати своєї діяльності).

5. Роль політичного консультанта в сучасному політичному процесі (взаємодія з політиками, державними органами та суспільством; використання нових технологій та інструментів у консалтинговій практиці).

6. Професійні організації та асоціації політичних консультантів (роль асоціацій у розвитку професії; переваги членства в професійних організаціях).

Питання для обговорення:

1. Які основні риси та особливості політичного консалтингу як професії?

2. Які функції виконують політичні консультанти в рамках своїх професійних обов'язків?

3. Які ключові навички та компетенції потрібні для успішної діяльності у сфері політичного консалтингу?

4. Як етичні норми впливають на діяльність політичних консультантів?

5. Яка роль професійних асоціацій у підтримці та розвитку політичного консалтингу?

Практичні кейси:

1. Створіть ідеальний профіль для політичного консультанта, включаючи освітні вимоги, професійні навички та етичні стандарти.

2. Проаналізуйте випадок відомого політичного консультанта (за вибором здобувача вищої освіти), його успіхи та невдачі, вказавши, які фактори вплинули на результати його роботи.

3. Проведіть обговорення етичних дилем, з якими можуть стикатися політичні консультанти. Визначте можливі рішення та підходи до їх вирішення.

Семінарське заняття 6

Комунікативні аспекти політичного консалтингу

Заняття дозволить студентам усвідомити значення комунікації у політичному консалтингу та розвинути навички, необхідні для ефективної комунікації в політичних кампаніях. Аналіз комунікативних аспектів допоможе майбутнім консультантам адаптувати свої стратегії до змінних умов політичного середовища.

План семінарського заняття:

1. Визначення комунікативних аспектів у політичному консалтингу (значення комунікації в політичному консалтингу; основні види комунікації: вербальна, невербальна, візуальна).

2. Стратегії комунікації в політичному консалтингу (розробка комунікаційних стратегій; вибір комунікаційних каналів для досягнення цілей; адаптація повідомлень до цільових аудиторій).

3. Взаємодія з медіа (роль медіа у політичному консалтингу; методи роботи з журналістами та редакціями; кризове управління та комунікація в умовах кризи).

4. Проведення переговорів та взаємодія з клієнтами (основи переговорного процесу; важливість комунікаційних навичок у переговорах; як будувати довірливі відносини з клієнтами).

5. Аналіз комунікативного середовища (визначення та оцінка комунікативного середовища; вплив соціокультурних факторів на комунікацію; адаптація комунікаційних стратегій до різних контекстів).

6. Соціальні мережі та їх роль у політичному консалтингу (використання соціальних мереж як інструменту комунікації; аналіз впливу соціальних медіа на політичні кампанії; стратегії управління іміджем через соціальні мережі).

Питання для обговорення:

1. Яка роль комунікації у формуванні успішної політичної стратегії?
2. Які методи комунікації є найбільш ефективними у політичному консалтингу?
3. Як взаємодія з медіа впливає на результати політичних кампаній?
4. Які ключові елементи успішних переговорів у політичному консалтингу?
5. Як соціальні мережі змінюють підходи до комунікації у політичному контексті?

Практичні кейси:

1. Створіть комунікаційну стратегію для умовного політичного кандидата, враховуючи його цільову аудиторію, вибрані канали комунікації та ключові повідомлення.
2. Проведіть аналіз медіа-контенту, пов'язаного з певною політичною кампанією, виявляючи основні комунікативні стратегії та методи.
3. Продемонструйте успішний приклад політичної кампанії, зосереджуючи увагу на комунікаційних аспектах, які сприяли її успіху.

Семінарське заняття 7

Проблеми і перспективи формування теоретико-методологічних засад та імплементації політичного консалтингу в державному управлінні та місцевому самоврядуванні України

Дослідження комунікативних аспектів та імплементації політичного консалтингу в Україні дозволяє зрозуміти його роль у сучасному політичному процесі. Аналіз проблем і перспектив розвитку цієї сфери допоможе майбутнім фахівцям у політичному консалтингу успішно інтегрувати нові технології та підходи у свою практику, сприяючи підвищенню ефективності державного управління та місцевого самоврядування.

План семінарського заняття:

1. Теоретико-методологічні засади політичного консалтингу (основні підходи до вивчення політичного консалтингу; визначення ключових понять і термінів; розвиток теоретичних основ політичного консалтингу в Україні).

2. Сучасний стан політичного консалтингу в Україні (аналіз існуючих моделей політичного консалтингу; вплив політичних умов на розвиток консалтингових практик; визначення основних викликів у сфері політичного консалтингу).

3. Проблеми імплементації політичного консалтингу в державному управлінні (огляд основних проблем, що заважають розвитку політичного консалтингу в державному секторі; взаємодія політичних консультантів з державними установами; аспекти правового регулювання політичного консалтингу).

4. Перспективи розвитку політичного консалтингу в місцевому самоврядуванні (роль політичного консалтингу в місцевих виборах та управлінні; можливості для впровадження інноваційних консалтингових практик; взаємозв'язок політичного консалтингу з громадами).

5. Порівняльний аналіз: міжнародний досвід та українська практика (вивчення міжнародних практик політичного консалтингу; визначення уроків для України на основі закордонного досвіду; інтеграція міжнародних стандартів у національну практику).

Питання для обговорення:

1. Які основні теоретичні підходи до політичного консалтингу можна виокремити?

2. Які проблеми заважають розвитку політичного консалтингу в державному управлінні?

3. Як політичний консалтинг може вплинути на ефективність місцевого самоврядування?

4. Які міжнародні практики можуть бути корисними для України?

5. Які перспективи розвитку політичного консалтингу в умовах сучасних викликів?

Практичні кейси:

1. Визначте та проаналізуйте одну з основних проблем, які стримують розвиток політичного консалтингу в Україні, та запропонуйте шляхи її вирішення.

2. Зробіть дослідження конкретного випадку імплементації політичного консалтингу в державному управлінні або місцевому самоврядуванні.

3. Проведіть порівняльний аналіз політичного консалтингу в Україні та іншій країні (за вибором здобувача вищої освіти), що має успішний досвід у цій сфері.

Семінарське заняття 8

Політичне консультування в системі міжнародних відносин

Політичне консультування відіграє важливу роль у формуванні зовнішньої політики та впливі на міжнародні відносини. Розуміння його механізмів та етичних аспектів допоможе фахівцям у цій галузі ефективно використовувати консалтингові практики для досягнення стратегічних цілей.

План семінарського заняття:

1. Теоретичні основи політичного консультування в міжнародних відносинах (визначення поняття політичного консультування в контексті міжнародної політики; основні концепції та моделі політичного консультування в міжнародних відносинах).

2. Роль політичних консультантів у формуванні зовнішньої політики (вивчення впливу політичних консультантів на стратегічні рішення держав; приклади участі консультантів у розробці зовнішньополітичних стратегій).

3. Політичне консультування і міжнародні організації (взаємодія політичних консультантів з міжнародними організаціями (ООН, НАТО, ЄС); аналіз ролі консалтингу в діяльності міжнародних організацій).

4. Крос-культурний аспект політичного консультування (вивчення особливостей крос-культурного консультування; приклади успішних та не дуже консалтингових проєктів в різних культурах).

5. Етичні питання в політичному консультуванні на міжнародному рівні (обговорення етичних стандартів у політичному консультуванні; визначення меж між професіоналізмом і маніпуляцією).

Питання для обговорення:

1. Які основні функції політичних консультантів у системі міжнародних відносин?

2. Як політичне консультування впливає на формування зовнішньої політики держав?

3. Які особливості крос-культурного консультування необхідно враховувати?

4. Як етичні норми регулюють діяльність політичних консультантів у міжнародному контексті?

5. Які приклади успішного політичного консультування на міжнародному рівні ви можете навести?

Практичні кейси:

1. Оберіть одну країну (за вибором здобувача вищої освіти) і проаналізуйте роль політичних консультантів у її зовнішній політиці. Які рішення були ухвалені під їхнім впливом?

2. Вивчіть, як політичне консультування використовувалося в діяльності однієї з міжнародних організацій (за вибором здобувача вищої освіти), і проаналізуйте його результати.

3. Зробіть порівняння між політичним консультуванням у різних країнах (за вибором здобувача вищої освіти). Які особливості та відмінності ви можете відзначити?

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1.	<p>Тема 1. Політичний консалтинг: теоретико-методологічні засади вивчення. Сутність та різновиди спеціальних технологій політичного консультування</p> <ul style="list-style-type: none"> • дослідити систему радників, як базис політичного консультування; • проаналізувати загальні підходи до розуміння понять «консультування» та «консалтинг»; • визначити основні тренди політичного консалтингу в умовах розвитку інформаційного суспільства та глобалізаційного світу; • з'ясувати теоретичні чинники розвитку та формування консалтингових послуг і технологій у політичній сфері; • простежити зв'язок політичного консалтингу з іншими науками; • дослідити науково-методологічні напрямки політичного консалтингу: політичний менеджмент, політична психологія, політичний маркетинг, політичний аналіз; • обґрунтувати критерії реального функціонування політичного консалтингу у сучасному суспільстві. Навести приклади; • виявити специфіку експертної системи методів і процедур у політичному консалтингу; • підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань. 	11
2.	<p>Тема 2. Теоретичні напрямки формування політичного консалтингу</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначити концептуальні основи та проблеми дослідження предмету політичного консалтингу; • визначити теоретико-методологічні засади видів політичних знань та їх конкретних носіїв; • розглянути методи та процедури реалізації сучасного політичного консалтингу; • підготувати аналітичну доповідь за запропонованими питаннями. 	11
3.	<p>Тема 3. Основи процесу політичного консультування</p> <ul style="list-style-type: none"> • проаналізувати передвиборчу кампанію окремих кандидатів у президенти у 2018-2019 рр. в Україні; • охарактеризувати специфіку та особливості проведення 	11

	<p>останньої виборчої кампанії президента в Україні;</p> <ul style="list-style-type: none"> • спрогнозувати специфіку та особливості проведення наступної (повоєнної) виборчої кампанії президента в Україні. 	
4.	<p>Тема 4. Окремі види політичного консалтингу в сучасному політичному процесі</p> <ul style="list-style-type: none"> • скласти перелік чинників, які забезпечують політичний консалтинг у міжнародних відносинах; • оцінити вплив політичного консалтингу на міжнародні відносини; • охарактеризувати головні комунікаційно-політичні технології; • встановити зв'язок між політичною пропагандою, політичною рекламою, політичним PR, агітацією та інформаційним лобізмом як специфічними інструментами підтримки політичного процесу; • порівняти політичний PR та політичний консалтинг: особливості «акцій» в політичній сфері; • охарактеризувати методи маніпуляції політичного консалтингу та засоби психологічного впливу на суспільство; • розглянути публічні виступи як одну з основних форм політичного консалтингу; • дослідити стратегію і тактику застосування політичного консалтингу в засобах масової інформації і комунікації; • підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань. 	11
5.	<p>Тема 5. Політичний консалтинг як професійна діяльність</p> <ul style="list-style-type: none"> • з'ясувати особливості професії політичного консультанта; • описати завдання і функції політичного консультанта; • сформулювати вимоги до консультантів; • розробити етичний протокол діяльності політичного консультанта; • дослідити та описати проблеми встановлення взаємодії клієнт-консультант; • дослідити та описати помилки у відносинах клієнт-консультант; • скласти схему проведення політичного консультування, розробити її змістову частину; • підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань. 	11
6.	<p>Тема 6. Комунікативні аспекти політичного консалтингу</p> <ul style="list-style-type: none"> • дослідити інформаційно-комунікаційну взаємодію суб'єктів 	11

	<p>політики в інформаційно-політичному просторі демократичного суспільства;</p> <ul style="list-style-type: none"> • пояснити використання політичної комунікації в інформаційно-політичному консалтингу; • проаналізувати діяльність відомих представників у сфері політичного консультування : закордонні та вітчизняні практики Європи та Сходу; • розкрити основні принципи інформаційного забезпечення політичного консультування; • з'ясувати підходи щодо взаємодії та вибору форм співпраці політичного консультанта у роботі з друкованими виданнями та електронними медіа • охарактеризувати вплив різних представників політичного консалтингу на політичні процеси в Україні та в інших країнах світу; • визначити прийоми захисту інформації і забезпечення інформаційної безпеки в процесі політичного консультування; • проаналізувати роботу з компроматом та ведення інформаційних війн: світовий та вітчизняний досвід; • встановити зв'язок між історичним аспектом розвитку явища політичного лідерства та політичним консалтингом; • порівняти психологію політичного лідерства у вітчизняній та зарубіжній науковій літературі та особливості сприйняття політичного лідера в різних культурах; • охарактеризувати політичні партії та еліти, як сферу практичного застосування політичного консалтингу; • встановити специфіку завдань політичного консалтингу у роботі з політичними елітами; • описати роль медіа підтримки політичних партій у політичному консалтингу; • підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань. 	
7.	<p><i>Тема 7. Проблеми і перспективи формування теоретико-методологічних засад та імплементації політичного консалтингу в державному управлінні та місцевому самоврядуванні України</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Дослідити історичний розвиток політичного консалтингу в Україні. Визначити основні етапи та події, які вплинули на його формування, а також проаналізуйте роль політичних консультантів у виборчих кампаніях та державному управлінні. • Обрати одну або кілька країн для порівняння та оцініть, як політичний консалтинг впроваджується в державному управлінні та місцевому самоврядуванні в Україні та за 	11

	<p>кордоном. Визначити, які методики консалтингу є найбільш ефективними для України.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Створити теоретичну стратегію політичного консалтингу для органу місцевого самоврядування в Україні. Описати ключові проблеми, які потребують вирішення, та запропонуйте методи консалтингу, які сприятимуть ефективному управлінню. • Ідентифікувати основні проблеми, які перешкоджають ефективному впровадженню політичного консалтингу в системі державного управління України. Проаналізувати правові, організаційні та інші аспекти, які впливають на цей процес. • Дослідити, як політичні консультанти впливають на процеси прийняття рішень на рівні державного управління та місцевого самоврядування в Україні. Оцінити ефективність консалтингових порад у формуванні державної політики. • Провести моніторинг використання політичного консалтингу в одній із нещодавніх виборчих кампаній місцевого рівня. Проаналізувати стратегії та тактики, які застосовувалися під час кампанії, та їхній вплив на результати виборів. • На основі вивченої літератури та аналітичних матеріалів, розробити прогноз щодо перспектив розвитку політичного консалтингу в Україні на найближчі 5-10 років. Вказати основні виклики та можливості. • Підготувати аналітичну записку, у якій оцініть роль політичного консалтингу в державному управлінні та місцевому самоврядуванні України. Включити рекомендації щодо покращення інституційних механізмів консалтингу в Україні. • Провести інтерв'ю з політичним консультантом або експертом, який працює у сфері державного управління чи місцевого самоврядування. Обговорити поточні виклики та перспективи розвитку політичного консалтингу в Україні. • Продемонструвати проблеми та перспективи інституціоналізації політичного консалтингу в державному управлінні та місцевому самоврядуванні України (2–3 приклади). 	
8.	<p><i>Тема 8. Політичне консультування в системі міжнародних відносин</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • з'ясувати критерії вибору джерел інформації для ефективного здійснення політичного консалтингу в різних країнах світу; • описати консультативну роботу в передвиборчий/виборчий/пост виборчий період діяльності політичного суб'єкта: зарубіжний та вітчизняний досвід; 	11

	<ul style="list-style-type: none"> • дослідити політичний ринок регіонів світу; • визначити роль прогнозування в політичному консалтингу: український та світовий досвід; • охарактеризувати найпоширеніші методи прогнозування і моделювання політичного консалтингу в міжнародних відносинах; • скласти власну модель діагностики політичних ситуацій та консультації з антикризового управління в системі міжнародних відносин; • скласти порівняльну характеристику політичного консультування США та країн Західної Європи; • порівняти розвиток сфери політичного консультування в США та Україні; • обрати консультативний центр України та проаналізувати його діяльність; • охарактеризувати ступінь впливу політичної культури на здійснення міжнародного консалтингу; • скласти план проведення політичної консультації щодо організації та проведення конкретної політичної акції; • скласти розгорнутий план консультаційного супроводу виборчої кампанії; • проаналізувати передвиборчу кампанію кандидатів у президенти окремих країн протягом 2018–2024 рр. 	
	Разом	88

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час вивчення дисципліни «Політичний консалтинг» застосовуються наступні методи навчання:

1. Організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:
 - словесні: бесіда, лекція;
 - наочні: ілюстрація, демонстрація;
 - практичні: завдання, навчальні задачі, реферати, доповіді тощо.
2. Стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:
 - формування інтересу до навчання: пізнавальні кейси, навчальні «екскурсії», методи емоційного/ «оціночного» стимулювання тощо;
 - формування почуття обов'язку і відповідальності: методи навчальних заохочень, досягнень, навчальних вимог;
 - організації і здійснення навчальних дій і операцій: перцептивні, словесні, наочні, аудіовізуальні, практичні;
 - логічні: індуктивні, аналогії;
 - гностичні: проблемно-пошуковий, репродуктивний (інструктаж, ілюстрація, пояснення, практичне тренування);
 - самоврядування навчальними діями: самостійна робота.

3. Контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: творчі, проблемно-пошукові.

4. Бінарні, інтегровані (універсальні):

– навчальна робота під керівництвом викладача (семінарські заняття): кейси, самостійні письмові роботи, ситуативні задачі тощо;

– самостійна робота здобувачів поза контролем викладача - самостійна робота вдома/на семінарських заняттях, котра сприяє виробленню навичок самостійної пізнавальної діяльності.

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Засвоєння тем розділів (поточний контроль) здійснюється на семінарських заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

– контроль та оцінювання активності роботи студента під час лекційних і семінарських занять;

– контроль та оцінювання якості підготовки та розробки проектних завдань;

– контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу;

– контроль та оцінювання вмінь вирішувати ситуаційні та евристичні задачі;

– контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати їх.

Семестровий підсумковий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному даною програмою дисципліни.

Застосовуються такі методи контролю підготовки студентів:

– усні відповіді на семінарських заняттях;

– письмового експрес-контролю;

– колоквиум;

– тестові завдання;

– виконання творчих завдань;

– розв'язування ситуаційних задач;

– виконанням індивідуальної роботи (реферати, доповіді, інформаційні повідомлення, аналітичні огляди, підготовка мультимедійних презентацій, портфоліо здобувача вищої освіти, ведення щоденника тощо).

Оцінка успішності студента є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих розділів.

Упродовж семестру проводиться поточний контроль.

Для допуску до складання підсумкового контролю (екзамену) здобувач вищої освіти протягом семестру повинен набрати не менше 10 балів (поточна успішність). В умовах дії обставин непоборної сили, **як виняток**, студент може бути допущеним з меншою кількістю балів.

Робочою програмою передбачено додаткове зарахування різних видів активностей здобувачів. Наприклад:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності офіційного звернення студента до викладачки, що містить підтвердуючі документи про їхнє успішне закінчення);
- активна участь – виступи в конференціях, презентації досліджень тощо - (за наявності офіційного звернення студента до викладачки, що містить підтвердуючі документи сертифікати, копії публікацій тощо).

Кожне звернення розглядається окремо. Рішення приймається згідно з нормативно-правовими документами, що діють в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна. Не залежно від кількості додаткових активностей здобувача вищої освіти, максимальна кількість поточної успішності не може перевищувати 60 балів.

У кінці семестру сумуються всі отримані студентом бали. Вказані вище види і форми засвоєння навчального курсу дають можливість набрати 60 балів та 40 балів за екзаменаційну роботу. Отже, максимальна кількість балів – 100.

Критерії оцінювання поточного контролю:

- усні відповіді на семінарських заняттях – до 4 б.
- експрес-контроль – до 2 б.
- виконання творчих завдань – до 4 б.
- розв’язування ситуаційних задач – до 4 б.
- виконанням індивідуальної роботи (реферати, доповіді, інформаційні повідомлення, аналітичні огляди, підготовка мультимедійних презентацій, портфолію здобувача вищої освіти, ведення щоденника тощо) – до 4 б.

1. Усні відповіді на семінарських заняттях (до 4 балів)

1 бал: відповідь містить базову інформацію, проте значно обмежена, без аналізу чи прикладів.

2 бали: відповідь є доволі повною, з окремими деталями, але недостатньо глибокою, відсутні приклади або аналіз.

3 бали: відповідь логічна та структурована, містить основні ідеї та приклади, але не повністю розкриває тему.

4 бали: відповідь вичерпна, містить глибокий аналіз, приклади та зв’язок з іншими темами курсу, демонструє високий рівень підготовки.

2. Експрес-контроль (до 2 балів)

1 бал: Завдання виконано, але є декілька помилок або недоліків у розумінні теми.

2 бали: Завдання виконано без помилок або з мінімальними, що свідчить про достатнє розуміння матеріалу.

3. Виконання творчих завдань (до 4 балів)

1 бал: творче завдання виконане з помітними недоліками в ідеї або формі.

2 бали: завдання виконано, але з деякими недоліками в креативності чи змісті.

3 бали: творче завдання виконано на достатньому рівні, з хорошою ідеєю та структурою.

4 бали: Завдання виконано творчо, оригінально, з високим рівнем креативності і глибоким аналізом теми.

4. Розв'язування ситуаційних задач (до 4 балів)

1 бал: відповідь містить базове розуміння задачі, але не охоплює всіх аспектів або є значні помилки.

2 бали: завдання виконано, але з кількома помилками; відсутня логічна послідовність у викладі.

3 бали: ситуація розв'язана, логіка відповіді зрозуміла, але не всі аспекти враховані.

4 бали: відповідь надана повно, з чіткою логікою, всі аспекти ситуації враховані, рішення обґрунтоване.

5. Виконання індивідуальної роботи (до 4 балів)

1 бал: індивідуальна робота виконана, але має значні недоліки в змісті чи структурі.

2 бали: робота виконана на достатньому рівні, але потребує вдосконалення в аналізі чи оформленні.

3 бали: індивідуальна робота є якісною, з чітким викладом матеріалу, однак не повністю розкриває тему.

4 бали: робота виконана на високому рівні, містить глибокий аналіз, відповідну структуру, оформлена згідно з вимогами.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – 40.

Час виконання – до 40 хвилин

Вміст екзаменаційного білета й оцінювання відповідей:

Тести – 40 балів (20 тестових завдань * 2 бали).

8. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Поточний контроль та самостійна робота								Разом	Екзамен	Сума
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8			
10	6	6	12	6	6	6	8	60	40	100

9. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90-100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

10. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ З ДИСЦИПЛІНИ «ПОЛІТИЧНИЙ КОНСАЛТИНГ»

1. Актуальність впровадження політико-аналітичних методів у дослідження політичних процесів.
2. Особливості визначення поняття «політичний аналіз».
3. Об'єкт, предмет та структура сучасного політичного аналізу.
4. Політичне консультування.
5. Парадигма системного аналізу.
6. Логічна послідовність розгортання аналітичного дослідження.
7. Функції політичного аналізу.
8. Концептуальні засади політичного аналізу в державному управлінні.
9. Методологічне обґрунтування моніторингу в системі розроблення та реалізації державної політики.
10. Етапи проведення моніторингу.

11. Системний політичний аналіз.
12. Функції політичного оцінювання.
13. Політичний ризик.
14. Логіка й методологія політичної аналітики.
15. Проблемне поле політичного аналізу.
16. Особливості формування технології здійснення політичного аналізу.
17. Специфіка збирання та обробки інформації для політичного аналізу.
18. Політичне прогнозування для потреб державного управління.
19. Політичне прогнозування як логічне продовження та неодмінна складова процедури політичного аналізу.
20. Інформаційний продукт політичного аналізу та прогнозування і способи його реалізації.
21. Політична експертиза та консультивання як вид професійної діяльності.
22. Інституціоналізація експертно-консультативної діяльності політичних аналітиків.
23. Особливості експертно-консультативної діяльності політичних аналітиків у державному управлінні.
24. Загальна характеристика соціологічних досліджень, які використовуються в процесі політичного аналізу.
25. Політичне консультивання в системі політичних відносин.
26. Теоретичні підходи щодо поєднання політики та моралі. Політика та мораль в Україні.
27. Форми та види політичного консультивання.
28. Роль професійних знань в консультаційній роботі.
29. Миротворча участь України.
30. Сутність та значення політичних прогнозів.
31. Принципи відносин консультанта та клієнта.
32. Консультивання в соціальній роботі.
33. Функції та види політичного маркетингу.
34. Дослідження політичного ринку та вивчення громадської думки.
35. Виборча інженерія.
36. Приклади виборчої інженерії під час виборів в Україні.
37. Тенденції та проблеми розвитку консультаційних центрів в Україні.
38. Характеристика іміджу політичного лідера.
39. Політичне рекламування та політичне консультивання.
40. Поняття та функції політичного менеджменту.
41. Поняття та основні етапи менеджменту виборчої кампанії.
42. Менеджмент виборчої кампанії (партія чи блок).
43. Менеджмент правлячої команди.
44. Виникнення та розвиток теорій модернізації.
45. Поняття та форми політичної участі.
46. Політична участь в Україні на сучасному етапі.
47. Модернізаційні процеси в Україні.
48. Теорія та практика політичного консалтингу.
49. Проблеми ефективної взаємодії політиків та політичних консультантів.

50. Політичний консалтинг як об'єкт дослідження. Теоретичний погляд на природу, сутність і розвиток політичного консалтингу.
51. Історичні етапи розвитку політичного консалтингу як науки та практики управління політичними ситуаціями.
52. Місце та роль політичного консалтингу в сучасних політичних відносинах, у тому числі у виборчих процесах.
53. Політичний консалтинг в Україні: становлення та сучасний стан розвитку.
54. Підходи до визначення політичного консалтингу. Види та жанри політичного консалтингу.
55. Теоретичні та практичні методи політичного консалтингу в системі політичних суспільних відносин.
56. Структура та динаміка розвитку виборчих процесів.
57. Методологія проведення прикладних досліджень у процесі надання консалтингових послуг.
58. Основні форми дослідження громадської думки.
59. Якісний аналіз електорального поля.
60. Ключові проблеми регіону та виборча історія округу. Джерела інформації про виборчу історію.
61. Аналіз авторитетних думок. Методи збору інформації.
62. Вимір стану політичної ситуації та напруженості.
63. Керовані та некеровані впливи на виборчу кампанію. Динаміка змін та їх вплив на ведення кампанії.
64. Критерії аналізу особистості кандидата.
65. Аналіз конкурентів у виборчій кампанії.
66. Прогнозування поведінки виборців.
67. Стратегічне планування кампанії: постановка цілей, підходи до формування.
68. Проблема активності виборців. Конфігурація кампанії, установка та адресна група.
69. Позитивний образ кандидата. Пряме та непряме розширення позитивного образу кандидата.
70. Антиобраз кандидата та робота з ним.
71. Підходи до формування команди. Основні критерії підбору та формування команди.
72. Визначення ресурсів та умов роботи у виборчих кампаніях.
73. Методи прийняття рішень в команді. Форми фінансування виборчої кампанії.
74. Пріоритети фінансування виборчої кампанії, категорії витрат, точність розрахунків. Джерела фінансування.
75. Законодавче забезпечення фінансування виборчої кампанії.
76. Визначення фандрайзингу. Загальні рекомендації щодо використання фандрайзингу.
77. Визначення тактики виборчої кампанії. Основні складові тактики.
78. Робота над іміджем кандидата.
79. Фірмовий стиль та установочний пакет кампанії.

80. Реклама в засобах масової інформації. Медіапланування.
81. Зовнішня реклама та її особливості.
82. Робота консалтингових агентств з формування команди агітаторів.
83. Технологія «від дверей до дверей» як забезпечення організаційно-масового напряму у виборчих кампаніях.
84. Організація та проведення зустрічей з виборцями.
85. Масові заходи у виборчих кампаніях.
86. Поняття адміністративного ресурсу. Суб'єкти адмінресурсу.
87. Стили застосування адміністративного ресурсу.
88. Форми протидії адміністративним виборчим технологіям.
89. Суб'єкти фальсифікації виборчого процесу: особливості технологій.
90. Види та способи фальсифікації виборів.
91. Засоби протистояння фальсифікаціям у виборчому процесі.
92. Технології маніпулювання суспільною свідомістю за допомогою радіо та преси.
93. Технології маніпулювання суспільною свідомістю за допомогою мережі Інтернет.
94. Технології маніпулювання суспільною свідомістю за допомогою телебачення.
95. Підходи до визначення «брудних» технологій. Принципи протидії «брудним» технологіям.
96. Моделі взаємодії політичного консультанта з клієнтом або клієнтською організацією. Ролі політичних консультантів.
97. Психодіагностика клієнта. Корекція поведінки клієнта.
98. Робота консультанта з електоратом та громадською думкою.

11. ЗРАЗОК ТЕСТОВИХ ПИТАНЬ

Що таке політичний консалтинг?

- A. Процес виборчої кампанії
- B. Діяльність, спрямована на надання порад політичним кандидатам та партіям
- C. Влада в країні
- D. Публічні відносини

Які фактори впливають на успіх політичного консультанта?

- A. Знання права
- B. Досвід у виборчих кампаніях
- C. Здатність аналізу та стратегічного мислення
- D. Участь у громадських організаціях

Які засоби масової інформації часто використовуються в політичних кампаніях?

- A. Тільки газети
- B. Газети, телебачення, радіо, соціальні медіа

- C. Тільки радіо
- D. Листівки

Які етапи включає в себе стратегічне планування виборчої кампанії?

- A. Визначення цілей, аналіз ситуації, розробка стратегії та тактики, виконання плану
- B. Публічні виступи, обіцянки, реклама
- C. Вибори, опитування громадської думки, кампанія
- D. Реклама в ЗМІ

Яка роль політичного консультанта включає в себе збільшення публічної підтримки кандидата?

- A. Розробка та виконання стратегії виборчої кампанії
- B. Публічні виступи на кампанійних заходах
- C. Видача грошей виборцям
- D. Ведення обліку голосів на виборах

Який інструмент політичного консалтингу допомагає визначити голосувальну поведінку виборців та їхні симпатії?

- A. Аналітична програма для розрахунку податків
- B. Соціологічні дослідження та опитування громадської думки
- C. Мистецтво реклами
- D. Громадські заходи та виступи

Яких принципи етики повинні дотримуватися політичні консультанти?

- A. Керуватися власними інтересами
- B. Діяти законно та чесно
- C. Ігнорувати відомості про конфіденційність
- D. Досягнення будь-яких цілей, незалежно від методів

Яким чином політичний консультант може сприяти підвищенню обізнаності виборців?

- A. Розповсюдження фейкових новин
- B. Інформаційні кампанії з використанням доказового матеріалу
- C. Заборона доступу до інформації
- D. Спрямований на засліплення виборців

12. ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Політика академічної доброчесності є основою навчального процесу на курсі "Політичний консалтинг". Вона спрямована на забезпечення чесності, прозорості та відповідальності в академічній діяльності. Студенти повинні усвідомлювати важливість дотримання етичних стандартів у своїй навчальній діяльності: дотримання принципів чесності у виконанні навчальних завдань, проєктів та досліджень; створення власних ідей, концепцій і рішень, а також

правильне цитування джерел; усвідомлення наслідків своїх дій у навчальному процесі.

Заборона на: використання чужих ідей, текстів або результатів досліджень без належного посилання на авторів; подання неправдивої інформації про власні досягнення або роботи інших студентів; несанкціоноване співробітництво в рамках виконання індивідуальних завдань; використання заборонених матеріалів або допомоги інших осіб під час заліку.

Студенти курсу "Політичний консалтинг" зобов'язані:

- Ознайомитися з політикою академічної доброчесності в Університеті та дотримуватись її.

- Своєчасно повідомляти викладачку про випадки порушення академічної доброчесності.

- Виконувати навчальні завдання самостійно та відповідально.

У разі виявлення академічних порушень, до студентів можуть бути застосовані такі заходи:

- Попередження: усне або письмове попередження про порушення.

- Оцінка «0»: зарахування нульової оцінки за конкретне завдання або проєкт.

- Виключення: відрахування з університету у разі повторних або серйозних порушень.

У рамках курсу студенти можуть отримати консультації та підтримку щодо:

- Написання наукових робіт та правильного цитування.

- Розуміння концепцій академічної доброчесності.

- Вирішення конфліктних ситуацій та непорозумінь у навчальному процесі.

Дотримання академічної доброчесності є спільною відповідальністю всіх учасників навчального процесу.

13. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Баронін А.С. Аналіз і прогноз у політиці та бізнесі: Курс лекцій. К.: Вид. Паливода А.В., 2005. 128 с. С.5-15.
2. Бебик В. М. Політична праксеологія: поняття, сутність, методологія. Вісн. Харк. нац. ун-ту імені В. Н. Каразіна. Питання політології. 2008. № 825. С. 20–31.
3. Бралатан В.П. Професійна етика / Бралатан В.П., Гуцаленко Л.В., Здирко Н.Г. Навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2011. 252с.
4. Ващенко К.О. Історичний генезис прикладного політичного аналізу й прогнозу. Наук. Записки Ін-ту політ. і етнонац. досл. імені І.Кураса. 2007. Вип. 35. С.227-241.
5. Вонсович С. Г. Політичний аналіз і прогноз. Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Зволейко Д. Г., 2010. 120 с.

6. Говлет М., Рамеш М. Дослідження державної політики: цикли та підсистема політики / Пер. з англ. О. Рябова. Львів: Кальварія, 2004. 264 с. Ч. 2. Р. 3. Суб'єкти та інститути оцінювання спроможності держави в політиці. С. 60-92.
7. Горбатенко С. В. Політичне консультування. Прикладна політологія: навч. посіб. / За ред.. В. П. Горбатенка. К. : ВЦ «Академія», 2008. 472 с. Розд.3.4. С. 438- 453.
8. Грин Р. 48 законів влади / Пер. с англ. ЕЯ Мигуновой [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://brandstory.com.ua/r-grin-48-zakonov-vlasti-samaya-amogalnuyasinichnaya-i-samaya-pravdivaya-kniga>
9. Діброва Т. Г. Маркетингова політика комунікацій: стратегії, вітчизняна практика : навчальний посібник / Т. Г. Діброва. К. : ВД "Професіонал", 2009. 320 с.
10. Кальниш Ю.Г. Витоки та наукова еволюція політичної аналітики: історіографічна періодизація. Вісн. НАДУ. 2006. № 1. С. 261-268.
11. Камінський Є. Є. Світ переможців і переможених. Міжнародні відносини і українська перспектива на початку ХХІ ст. К. : Центр вільної преси, 2008. 336 с.
12. Картунов О.В. Інформаційне суспільство: аналіз політичних аспектів зарубіжних концепцій: монографія/ О.В. Картунов, О.О. Маруховський . К.: Університет економіки та права «КРОК», 2012 344 с.
13. Кіянка, І. Б. Політична конфліктологія : навчальний посібник / І. Б. Кіянка. Львів : Новий світ-2000, 2008. 96 с.
14. Лікарчук Н. В. Політичний аналіз як професія та наукова дисципліна. Вісн. Київ. нац. ун-ту імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія. 2006. № 83–84. С. 57–59.
15. Митко А. М. Політична аналітика: навчальний посібник / Антоніна Миколаївна Митко. Луцьк : Вежа-друк, 2014. 224 с.
16. Муковський І. Т. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах : навчальний посібник / І. Т. Муковський, А. Г. Міщенко, М. М. Шевченко. К. : Кондор, 2012. 224 с.
17. Охріменко О. О., Кухарук А. Д. Міжнародний консалтинг: навч. посіб. / О. О. Охріменко, А. Д. Кухарук. К. : НТУУ «КПІ», 2016. 184 с.
18. Плющ О. Просування експертними організаціями дискурсу політичних суб'єктів. Соціальна психологія. 2012. № 1–2 (51–52). С. 204–214.
19. Пунченко О. П. Методологічні новації у сучасному науковому пізнанні Гуманітарний вісник ЗДІ. 2014. Вип. 57. С. 60-64.
20. Рубанов В.В. Витоки харківської школи політичного аналізу та її вплив на формування теорії та методології політичної аналітики Вісник ХНУ імені В.Н. Каразіна. Питання політології. 2017. Вип. 31. С. 3-11.
21. Рубанов В. В. Методологічна сутність політичної аналітики. Політичний менеджмент. Наук. журнал / гол. ред. Ю. Ж. Шайгородський. 2008. № 3. С. 29–42.

22. Свирид З.В. Типологія та функції політичного консалтингу // Вісник Харківського національного університету імені ВН Каразіна. Серія: Питання політології. 2014. №. 26. С. 123–130.
23. Соколенко В. А., Лінькова О. Ю. Основи управлінського консультування: навч.-метод. посіб. Харків: НТУ «ХП». 2018. 216 с. Тема 1-2. С. 5-41.
24. Телешун С. О. Вплив фінансово-політичних груп на прийняття стратегічних рішень у сфері політики та економіки: українські реалії. Київ-Херсон, 2008. 151 .С. 10-58.
25. Теорія і практика політичного аналізу: Навч. посіб. / За ред. О. Л. Валевського, В. А. Ребкала. К.: Міленіум, 2003. 228 с. Розд. 5.3 Політичне консультування. С.184-202.
26. Трухачов О.І. Засоби масової комунікації як складова політичного процесу : теоретико-методологічний підхід / "Гілея: науковий вісник": Збірник наукових праць. К., Випуск 55 (12) 2011. 647 с., С. 516–521.
27. Трухачов О.І. Історико-теоритичні аспекти дослідження розвитку політичної комунікації / "Гілея: науковий вісник": Збірник наукових праць. К., Випуск 53 (10) 2011. 563 с., С. 451–457.
28. Трухачов О.І. Соціокультурні та ідейно-політичні аспекти впливу державно-виконавчих установ на засоби масової комунікації: Монографія/ О.І. Трухачов К., Університет економіки та права «КРОК», 2012 р. 220 с.
29. Шведа Ю. Технологія виборчої кампанії. Основи електорального маркетингу та менеджменту : навч.-метод. посібник / Ю. Шведа. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 340 с.
30. Dunn W. N. Public Policy Analysis. An Introduction. Englewood Gliffs, N. J., 1994. 512 p.
31. Katherine L. Milkman. How can decision making be improved / Milkman L. Katherine, Chugh Dolly, Bazerman Max H.: <http://www.hbs.edu/research/pdf/08-102.pdf>
32. Lindblom C. The policy-making process. N. Y. : Prentice-Hall, 1993. 346 p.
33. Medvic, S. The Effectiveness of the Political Consultant as a Campaign Resource, PS: Political Science and Politics. 1998. Vol. 31 2 : 150-154.
34. Quade E. S. Analysis for Public Decisions. 2nd ed. New York (USA) ; North-Holland, 1982. 380 p.
35. Sabato, L. The rise of political consultants: New Ways of Winning Elections. New York : Basic Books 1981. С. 165-166.
36. Transaction Publishers, 1987. 431 p. P. 58-69.
37. Wildavsky A. Speaking Truth to Power: The Art and Craft of Policy Analysis. New Brunswick:
38. Wildavsky A. Speaking Truth to Power: The Art and Craft of Policy Analysis. New Brunswick: Transaction Publishers, 1987. 431 p. P. 58-69.

14. ПОСИЛАННЯ НА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ, ВІДЕОЛЕКЦІЇ, ІНШЕ МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Гурієвська В. Особливості та види процесу консультування у вищих органах державної влади. Режим доступу : http://www.academy.gov.ua/ej/ej7/doc_pdf/gurievaska.pdf
2. Інформаційні ресурси про Україну - www.infoukes.com
3. Квітка К. Професіоналізація виборчих кампаній (діяльність політичних консультантів в Україні) / К. Квітка Режим доступу : http://www.ipiend.gov.ua/uploads/nz/nz_50/kvitka_profesionalizatsia.pdf.
4. Мережа аналітичних центрів України - www.intellect.org.ua
5. Міжнародний центр перспективних досліджень www.icps.kiev.ua
6. Незалежний культурологічний часопис "І" - www.ji.lviv.ua
7. Офіційне Інтернет-представництво Президента України - <http://www.president.gov.ua/>
8. Офіційний сайт Інституту економічних досліджень та політичних консультацій. <http://www.ier.com.ua/>
9. Офіційний сайт Центру політичного аналізу та виборчого консалтингу. <http://www.cpaec.org.ua/>
10. Офіційний сайт Центру політичного консалтингу. <http://www.homopoliticus.org/>
11. Політична думка - www.politdumka.kiev.ua
12. Політична Україна - www.polit.com.ua
13. Сабадош О. Управління виборчою кампанією / О. Сабадош // Школа політичної аналітики : [веб-сайт]. 2014. Режим доступу : <http://www.spa.ukma.kiev.ua/article.php?story=20080229170606396>.
14. Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова - www.uceps.org.ua
15. Урядовий портал - <http://www.kmu.gov.ua/control/>
16. AAPC Code of Professional Ethics] // American Association of Political Consultants. Режим доступу: <http://www.theaacpc.org/default.asp?contentID=701>.
17. Associação Brasileira de Consultores Políticos [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.abcop.com.br/a/index.asp>.
18. Association of Image Consultants International. Режим доступу: <http://www.aici.org/>.
19. Association of Professional Political Consultants. Режим доступу: <http://www.appc.org.uk/>.
20. Association Spin Doctors Launch a Blitz // Highbeam Business. Режим доступу: <http://business.highbeam.com/137021/article-1G1-64780019/association-spin-doctorslaunch-blitz>.
21. Code of Ethics //Canadian Association of Political Consultants [Сайт]. – Режим доступу: <http://thecapc.ca/aboutus.html>.
22. Code of Ethics //The Asia Pacific Association of Political Consultants [Сайт]. Режим доступу: <http://www.apapc.com/member/codeofethics>.

23. Deutsche Gesellschaft für Politikberatung e.V. Режим доступу:
<http://www.degepol.de/>

15. Словник основних термінів для дисципліни «Політичний консалтинг»

1. *Аналітика виборчих кампаній* – процес збору, аналізу та інтерпретації даних для розробки та корекції виборчої стратегії.
2. *Брендинг у політиці* – процес створення унікального і запам'ятовуваного образу політика або партії через різні комунікативні канали.
3. *Виборчий округ* – територіальна одиниця, в межах якої проводяться вибори, і з якої виборці обирають своїх представників.
4. *Громадська підтримка* – рівень довіри та прихильності до політичного суб'єкта серед широкої публіки, яка впливає на його успіх у виборах та громадському житті.
5. *Дебати політичні* – публічне обговорення між політиками або кандидатами, під час якого вони представляють свої погляди, програми та відповідають на запитання.
6. *Диджитал-кампанія* – політична кампанія, яка здійснюється переважно через цифрові засоби (соціальні мережі, вебсайти, інтернет-рекламу).
7. *Електоральна кампанія* – комплекс заходів і дій, що проводяться політичною партією чи кандидатом з метою залучення голосів виборців під час виборів.
8. *Електоральна підтримка* – рівень підтримки, яку політичний кандидат чи партія отримують від виборців під час виборів.
9. *Електоральний ландшафт* – сукупність політичних і соціальних факторів, які впливають на виборчу поведінку населення в певний період.
10. *Іміджмейкер* – спеціаліст, який займається створенням і підтримкою позитивного іміджу політика, кандидата або партії.
11. *Інфо-привід* – подія або дія, яка створює можливість для висвітлення політичного суб'єкта в медіа та привернення уваги до певних питань.
12. *Інформаційні війни* – сукупність заходів з використанням інформації для маніпуляції громадською думкою, дискредитації опонентів або підвищення власного впливу.
13. *Кампанія з негативним піаром* – частина виборчої кампанії, спрямована на критику або дискредитацію опонентів через медіа або інші комунікаційні канали.
14. *Комунікаційна стратегія* – план управління інформаційними потоками та взаємодії з медіа для створення певного політичного дискурсу.
15. *Контрпропаганда* – діяльність, спрямована на нейтралізацію або протидію негативній інформації, яка поширюється проти політика чи партії.
16. *Криза комунікацій* – ситуація, коли певні події або дії політичного суб'єкта загрожують його репутації, вимагаючи оперативного втручання та комунікативної стратегії.

17. *Кризовий менеджмент у політиці* – набір заходів для реагування на кризові ситуації або негативні події, які можуть зашкодити політичній репутації або кампанії.
18. *Крос-культурна комунікація в політиці* – взаємодія між політичними суб'єктами, що належать до різних культур, з урахуванням культурних особливостей та відмінностей.
19. *Медіа-планування* – процес визначення найбільш ефективних медіа-каналів і часу для розміщення політичної реклами для досягнення максимального впливу на цільову аудиторію.
20. *Медіатизація політики* – процес, у якому медіа стають основним каналом комунікації між політичними суб'єктами та громадськістю, впливаючи на політичний процес.
21. *Меседж у політичній кампанії* – основна ідея або гасло, яке кандидат або партія використовують для привернення уваги виборців і передання ключових положень своєї програми.
22. *Опитування громадської думки* – інструмент соціологічного дослідження для визначення рівня підтримки політичних суб'єктів або ідей у суспільстві.
23. *Паблік релейшнз (PR)* – управління інформаційними потоками між політиком, партією або організацією і громадськістю для формування позитивної громадської думки.
24. *Персоналізація політики* – явище, коли основний акцент політичної кампанії робиться на особистих якостях кандидата, а не на його політичній програмі.
25. *Політична консультація* – процес надання порад і рекомендацій щодо політичної діяльності, виборчої кампанії чи стратегії управління громадською думкою.
26. *Політична мобілізація* – процес активного залучення населення до політичної діяльності, зокрема участі у виборах та громадських заходах.
27. *Політична реклама* – рекламна діяльність, спрямована на просування політичної партії, кандидата або політичної ідеї через ЗМІ або інші платформи.
28. *Політична репутація* – оцінка, яку суспільство дає політику або партії на основі їхніх дій, поведінки та висловлювань.
29. *Політична риторика* – використання мовленнєвих прийомів для переконання аудиторії в ефективності політичних рішень або підтримки кандидата.
30. *Політична стратегія* – план дій, розроблений для досягнення довгострокових політичних цілей кандидата чи партії, враховуючи соціальні, економічні та політичні умови.
31. *Політична тактика* – конкретні дії та інструменти, використовувані для досягнення короткострокових політичних цілей у межах загальної стратегії.

32. *Політичне позиціонування* – процес визначення місця політика або партії в суспільній свідомості та на політичній арені з урахуванням цінностей, які вони відстоюють.
33. *Політичний активізм* – діяльність громадян, спрямована на підтримку або просування певних політичних ідей, рухів або кандидатів.
34. *Політичний аналіз* – систематичне дослідження політичної ситуації, її динаміки, тенденцій та можливих наслідків для ухвалення рішень.
35. *Політичний дискурс* – сукупність комунікативних практик, які використовуються політичними суб'єктами для просування своїх ідей, цінностей та програм у суспільстві.
36. *Політичний імідж* – сукупність уявлень і образів, які формується у суспільній свідомості щодо конкретного політика або партії.
37. *Політичний інсайт* – глибоке розуміння політичної ситуації або процесу, що дозволяє передбачати можливі зміни або реакції на певні події.
38. *Політичний консалтинг* – професійна діяльність, спрямована на консультування політичних партій, кандидатів та інших суб'єктів політичного процесу щодо стратегії, тактики та реалізації політичних кампаній і процесів.
39. *Політичний консалтинг у виборах* – надання консультаційних послуг щодо ведення виборчих кампаній, зокрема розробки стратегії та організації заходів для залучення виборців.
40. *Політичний маркетинг* – комплекс дій, спрямованих на дослідження, просування та адаптацію політичного продукту (програми, ідеології) до потреб виборців.
41. *Політичний наратив* – історія або лінія розповіді, яку політик чи партія використовують для пояснення своїх дій і позицій, щоб вплинути на громадську думку.
42. *Політичний фреймінг* – техніка представлення політичних подій або питань у певному контексті, щоб спрямувати сприйняття громадськості у бажаному напрямку.
43. *Репутаційний менеджмент* – система заходів і стратегій для підтримки або відновлення позитивного іміджу політичного діяча або партії.
44. *Соціальна реклама* – реклама, що спрямована на популяризацію суспільних цінностей, норм поведінки або ініціатив, часто використовується політичними суб'єктами для створення позитивного іміджу.
45. *Соціальні мережі в політиці* – використання соціальних платформ (Facebook, Twitter, Instagram тощо) для комунікації з виборцями, просування політичних ідей і програм.
46. *Соціологічне опитування* – метод збору інформації про ставлення населення до політичних суб'єктів або проблем, що дозволяє прогнозувати виборчу поведінку.
47. *Фандрейзинг у політиці* – діяльність з організації збору фінансової підтримки для виборчих кампаній або політичних рухів.

48. *Фокус-група* – метод дослідження громадської думки, під час якого невелика група людей обговорює певну тему для отримання зворотного зв'язку.
49. *Цільова аудиторія* – група людей, на яку спрямована політична кампанія, з урахуванням їхніх інтересів, потреб та поведінкових характеристик.
50. *Чорний PR* – використання дезінформації або маніпулятивних методів для створення негативного іміджу політичного опонента.

Електронне навчальне видання комбінованого використання
Можна використовувати в локальному та мережному режимі

Панасенко Ганна Сергіївна

ПОЛІТИЧНИЙ КОНСАЛТИНГ

Методичні рекомендації до семінарських занять, самостійної роботи,
виконання індивідуальних завдань для студентів спеціальності
«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
(освітня програма «Міжнародно-політична регіоналістика»)
другого (магістерського) рівня вищої освіти

В авторській редакції

Підписано до розміщення 24.10.2024. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 2,77. Обсяг 0,492 Мб. Зам. № 276/24.

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
61022, м. Харків, майдан Свободи, 4.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3367 від 13.01.2009

Видавництво ХНУ імені В. Н. Каразіна